

Inga DRUȚĂ. *Terminologia educației: constituire, caracteristici și tendințe de dezvoltare*. Iași, Editura TipoMoldova, 2014, 98 p.

Abstract. The reviewer lists some defining issues in the field of education terminology – invasion of foreign terminology and terminological calques or arbitrary translations, weak conceptualization of the field etc. – facts that determined the author to structure his scientific discourse on theoretical and praxiological linguistics, providing those interested landmarks significant for epistemology of terminology in education science.

Keywords: education terminology, language education, terminological historical speech.

Calitatea de știință a pedagogiei mai constituie un subiect de discuții pentru unii autori, drept argument principal fiind avansată lipsa terminologiei specifice a acesteia, deși, precum arată și studiul recenzat, în ultimele două sute de ani în științele educației au fost elaborate și editate o mulțime de glosare, dicționare și chiar enciclopedii pedagogice, tezele de doctorat și titlurile științifice în pedagogie/științele educației fiind acceptate fără rezerve de toate țările și universitățile din lume. La fel de bine este cunoscut printre cercetători și faptul că terminologia din orice domeniu de cunoaștere și activitate umană se dezvoltă odată cu domeniul sau chiar anticipează dezvoltarea acestuia.

Cele două enunțuri ar fi suficiente pentru a marca și a demonstra actualitatea studiului doamnei Inga Druță, dacă n-ar exista un argument și mai important în favoarea lucrării date – carambolul terminologic din teoria și practica educațională a Republicii Moldova, care, deși este cel de al doilea stat românesc, deci cu o populație majoritară vorbitoare de limba română, cu precădere în domeniile umaniste are de înfruntat atât agresiunea

cultural-lingvistică rusească, cât și pe cea occidentală, reprezentată de limbile engleză și franceză, precum și consecințele acestor invazii, ca și ale deficiențelor propriului sistem educațional, care, de la o vreme, oferind educaților oportunități de vorbire și scriere corectă, nu le leagă pe acestea și de cultura gândirii.

Vorbitorii-scriitorii unei limbi însă tocmai de aceea și există ca să-și certifice și să-și mențină identitatea prin limbă – cel mai vechi, mai trainic, mai bogat, mai frumos și mai sacru mijloc de unificare a oamenilor în cadrul tuturor tipurilor de comunități. Și deoarece omul nu poate fi om decât ca membru al unei comunități de oameni, iar filosofia și pedagogia stipulează că omul nu este, ci *devine întru ființă* (Constantin Noica), devenirea sa reprezentând o *avansare din natură în cultură*, obținem astfel și repere definitorii pentru preocuparea de cultura terminologică în cadrul pedagogiei practice și al științelor educației.

Or, doamna Inga Druță este unul dintre vorbitorii-scriitori ai limbii române, meseria scrisului fiind rudă de sânge cu cea de cercetare și creație. În consecință,

pedagogia românească își revendică dreptul la nemurire (Iordan Chimet) și prin acest modest, dar, sper, plin de augur studiu al terminologiei pedagogice în limba română, care explorează domeniul pe coordonatele istorică, lingvistică, teoretică și praxiologică.

Coordonata istorică dezvăluie mai multe fenomene ale creației terminologice românești de la începuturile sale până în prezent, a căror valoare constă mai ales în faptul de a marca fenomenele respective, creând astfel și provocări pentru cercetări ulterioare.

Coordonata lingvistică, fiind specialitatea autoarei, și-a adjucecat cel mai mare spațiu în lucrare, căci are și de spus cele mai multe lucruri: despre constituirea terminologiei pedagogice românești/în limba română și tendințele de dezvoltare a acesteia, despre raportul definitoriu al terminologiei pedagogice – lingvistic-extralingvistic, despre modernizarea și specializarea terminologiei pedagogice în secolul al XX-lea, despre caracteristicile esențiale ale terminologiei pedagogice actuale, desfășurate pe dimensiunile paradigmatică și sintagmatică.

Coordonata teoretică intersectează primele două coordonate sub aspectele istoric-social, social-pedagogic, cultural, lingvistic propriu-zis și praxiologic.

Coordonata praxiologică, deși intermitentă, poate fi consolidată prin apli-

cațiile în practica funcțională a limbii, care îi vor urma acestui studiu, el fiind prin definiție unul deschizător de noi cercetări și multiple aplicații, printre care le așteptăm și pe cele descinse din autori din Republica Moldova, care, în baza unor serioase cercetări de durată, au complementat teoria educației cu termeni precum *educație lingvistică*, lansat de Eugeniu Coșeriu (însăși lucrarea dată fiind și una de educație lingvistică), *educație literar-artistică*, *educație muzicală*, *educație artistico-plastică* ș.a. Examinarea unor lucrări de pedagogie din interfluviul Prut – Nistru este impusă și de starea vădit defectuoasă a terminologiei pedagogice în acest spațiu de vorbire și cultural-pedagogic.

Valorile științifică propriu-zisă și informativă, produse de autoare prin elaborarea lucrării recenzate, o înzestreză cu o semnificație importantă în contextul preocupărilor pentru cultivarea limbii, nu în ultimul rând și prin provocările pentru noi cercetări, care se întrevăd în fiecare compartiment al lucrării, deci studiul merită fără rezerve a fi recomandat pentru uzul cercetătorilor și practicienilor.

VLAD PÂSLARU
Institutul de Filologie al AȘM
(Chișinău)